

Sygnatura akt III AUz 112/15

POSTANOWIENIE

Dnia 25 marca 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Iwona Niewiadowska-Patzer

Sędziowie: **SSA Ewa Cyran**

del. SSO Katarzyna Schönhof-Wilkans (spr.)

Protokolant: **insp.ds.biurowości Krystyna Kałużna**

po rozpoznaniu w dniu 25 marca 2015 r. na posiedzeniu niejawnym

sprawy B. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P.

o podleganie ubezpieczeniu społecznemu

na skutek zażalenia B. K.

na postanowienie Sądu Okręgowego w Poznaniu

z dnia 12 stycznia 2015 r. sygn. akt VIII U 9876/14

postanawia:

uchylić zaskarżone postanowienie.

del. SSO Katarzyna Schönhof-Wilkans SSA Iwona Niewiadowska-Patzer SSA Ewa Cyran

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 12 stycznia 2015 r. wydanym w sprawie VIII U 9876/14 Sąd Okręgowy w Poznaniu, Wydział VIII Ubezpieczeń Społecznych, odrzucił odwołanie B. K. od decyzji organu rentowego z dnia 10 lipca 2014 r., z uwagi na upływ terminu do wniesienia odwołania od przedmiotowej decyzji, gdyż w treści odwołania nie wykazano, iż wniesienie odwołania po terminie nastąpiło z przyczyn niezależnych od odwołującego.

Zażalenie na powyższe postanowienie złożył pełnomocnik B. K.. Zaskarżając zapadłe postanowienie w całości, zarzucił mu naruszenie przepisów prawa procesowego, które miało wpływ na wynik sprawy tj.:

- art. 477⁹ § 3 k.p.c. poprzez pominięcie tego, że przekroczenie terminu do złożenia odwołania nie było nadmierne i nastąpiło z przyczyn niezależnych od ubezpieczonego;

- art. 232 k.p.c. poprzez niedopuszczenie dowodu z urzędu w postaci przesłuchania ubezpieczonego na okoliczność przyczyn przekroczenia miesięcznego terminu do złożenia odwołania od decyzji organu rentowego pomimo, iż okoliczności te mają istotne znaczenia dla rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie;

- art. 233 § 1 w zw. z art. 227 k.p.c. poprzez brak wszechstronnego rozważenia zebranego materiału w celu ustalenia faktów mających znaczenie dla sprawy tj. pominięcie dowodu z przesłuchania ubezpieczonego na okoliczność przyczyn uchybienia terminowi do wniesienia odwołania.

Mając na uwadze podniesione zarzuty skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości i nadanie sprawie dalszego biegu oraz zasądzenie na rzecz ubezpieczonego kosztów postępowania zażaleniowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego. Jednocześnie skarżący wniósł o dopuszczenie wskazanych w zażaleniu dowodów na okoliczność ustalenia, iż przyczyna przekroczenia terminu do złożenia odwołania była niezawiniona.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje :

Wniesiony środek odwoławczy umożliwił kontrolę instancyjną postępowania prowadzonego przez Sąd I instancji i tym samym w konsekwencji dokonanych przez niniejszy Sąd ustaleń, Sąd Apelacyjny stwierdził, że zaskarżone postanowienie należało uchylić i przekazać sprawę Sądowi Okręgowemu w Poznaniu do ponownego rozpoznania.

W przedmiotowej sprawie bezsporne jest to, że odwołujący B. K. złożył do Sądu odwołanie od decyzji organu rentowego, odmawiającej mu prawa do zasiłku chorobowego z dnia 19 lutego 2014 r. Sąd Rejonowy Poznań – Grunwald i Jeżyce w Poznaniu w toku postępowania odwoławczego zobowiązał organ rentowy do wydania decyzji w przedmiocie podlegania przez B. K. ubezpieczeniu społecznemu, w tym dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu. Wywiązując się z tegoż zobowiązania, organ rentowy wydał decyzję nr (...) z dnia 10 lipca 2014 r., od której odwołanie do Sądu Okręgowego B. K. złożył dopiero w dniu 18 września 2014r. W związku z tym Sąd Okręgowy zaskarżonym postanowieniem z dnia 12 stycznia 2015 r. odrzucił wniesione odwołanie, wskazując, iż w jego ocenie przekroczenie terminu do wniesienia odwołania jest nadmierne. Bezsporne bowiem w sprawie było także to, iż zaskarżona decyzja została B. K. doręczona w dniu 11 lipca 2014 r.

W ocenie Sądu odwoławczego, decyzja Sądu I instancji była przedwczesna, albowiem została podjęta bez rozważenia przyczyn dla których odwołanie zostało złożone po terminie.

Zgodnie z art. 477⁹ § 3 k.p.c. Sąd odrzuci odwołanie wniesione po upływie terminu określonego w art. 477⁹ § 1 k.p.c. (1 miesiąc od doręczenia), chyba, że przekroczenie terminu nie jest nadmierne i nastąpiło z przyczyn niezależnych od odwołującego się.

Wprawdzie w treści odwołania odwołujący B. K. nie wskazał przyczyn, dla których wniósł je dopiero po upływie 5-ciu tygodni od daty końcowej terminu do wniesienia odwołania, jednakże Sąd Okręgowy przed podjęciem ostatecznej decyzji winien podjąć kroki do wyjaśnienia przyczyn opóźnienia. Oznacza to, iż przed podjęciem decyzji Sąd winien wezwać odwołującego do wykazania przyczyn opóźnienia i dopiero ocena tych argumentów – ich zasadności bądź niezasadności – pozwoliłaby mu na jednoznaczne stwierdzenie, czy przyczyna opóźnienia w złożeniu odwołania od decyzji organu rentowego nastąpiła z przyczyn niezależnych od odwołującego, czy też nie.

Tymczasem w przedmiotowej sprawie Sąd Okręgowy nie badając przyczyn opóźnienia, jedynie stwierdził, iż wniesienie odwołania nastąpiło z 5-cio tygodniowym opóźnieniem i skoro odwołujący w treści odwołania nie wskazał, że odwołanie nastąpiło z przyczyn od niego niezależnych, należało je odrzucić.

Sąd Apelacyjny podkreśla, że przy ocenie czy przekroczenie terminu do złożenia odwołania nastąpiło z przyczyn niezależnych od odwołującego się, należy brać pod uwagę nie tylko okoliczności, które uniemożliwiły stronie dokonanie czynności, lecz także badać, czy okoliczności te były niezależne od skarżącego. W swoich rozważaniach Sąd I instancji powinien mieć także na uwadze, że odwołujący nie jest profesjonalnym pełnomocnikiem. Dotychczas starał się samodzielnie prowadzić swoje sprawy i dopiero na etapie zażaleniowym skorzystał z pomocy profesjonalisty. Co prawda nie jest to przesłanka całkowicie zwalniająca odwołującego z odpowiedzialności za opóźnienie w złożeniu odwołania i nie stanowi ona automatycznie usprawiedliwienia pozwalającego stwierdzić, iż przekroczenie terminu nastąpiło z przyczyn niezależnych od odwołującego, jednakże okoliczność ta powinna być brana pod uwagę przez Sąd podejmujący decyzję o przyjęciu, bądź odrzuceniu odwołania. Nie uszło także uwadze niniejszego Sądu, iż w treści

zażalenia skarżący wskazywał na główne przyczyny wpływające na to, iż odwołanie zostało wniesione dopiero 5 tygodni od daty końcowej terminu do wniesienia odwołania. W szczególności skarżący podkreślał, iż powodem, dla którego nie wniósł odwołania od decyzji z dnia 10 lipca 2014 r. było jego przekonanie, iż decyzja ta zapadła w zawiązku z już toczącym się postępowaniem z odwołania od decyzji z dnia 19 lutego 2014 r., co oznacza, że wszelkie wątpliwości związane z treścią tejże decyzji zostaną ocenione na etapie tegoż postępowania sądowego.

Z uwagi na powyższe, zanim Sąd Okręgowy odrzuci odwołanie B. K., winien on ocenić, czy okoliczności sprawy nie wskazują na jakiegokolwiek obiektywne przyczyny niezachowania terminu do wniesienia odwołania. Tym samym, aby Sąd I instancji mógł ocenić zasadność stanowiska odwołującego i zbadać czy przyczyny uchybienia terminowi do wniesienia odwołania były niezależne od odwołującego, Sąd odwoławczy postanowił przekazać sprawę do Sądu Okręgowego do ponownego rozpoznania. Dopiero bowiem gruntowna analiza stanowiska odwołującego i ocena przyczyn opóźnienia, pozwoli jednoznacznie stwierdzić czy nastąpiło ono z winy odwołującego, czy też było związane z jego niezawinionym działaniem. Sąd Okręgowy rozstrzygając w przedmiocie odrzucenia odwołania winien także mieć na uwadze stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w postanowieniu z dnia 14 lutego 1996 r., II URN 63/95 (OSNAPiUS 1996 nr 17, poz. 256), w którym Sąd ten przyjął, że pojęcie niezależnych od strony przyczyn uchybienia terminowi jest sformułowaniem szerszym od „braku winy strony” w rozumieniu art. 168 § 1 k.p.c. i pozwala na uwzględnienie także niektórych przyczyn zawinionych.

Niezależnie od powyższego Sąd Okręgowy winien także rozważyć i ocenić czy przekroczenie terminu do złożenia odwołania było nadmierne, gdyż zgodnie ze wskazanym wyżej przepisem art. 477⁹ § 3 k.p.c. Sąd może odstąpić od odrzucenia odwołania, jeśli przekroczenie terminu nie jest nadmierne i nastąpiło z przyczyn niezależnych od odwołującego się.

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny w oparciu o art. 386 § 4 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. uchylił zaskarżone postanowienie.

del. SSO Katarzyna Schönhof-Wilkans SSA Iwona Niewiadowska-Patzer SSA Ewa Cyran